

Datum

2023-11-03

Vår referens

Hanna Björklund

Planeringssekreterare

Hanna.Bjorklund@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Remiss - Tillväxtkommissionen för ett inkluderande och hållbart Malmö, STK-2023-602

SBN-2023-513

Sammanfattning

Slutrapport för Tillväxtkommissionen har översänts till Stadsbyggnadsnämnden för besvarande. Syftet med Tillväxtkommissionen har varit att bidra till Malmös fortsatta utveckling och skapa goda förutsättningar för såväl tillväxt i näringslivet i Malmö som för Malmöborna vad gäller sysselsättning och möjlighet till ekonomisk självförsörjning. Slutrapporten innehåller slutsatser från empiriska rapporter samt 54 åtgärdsförslag inom områdena näringsliv och entreprenörskap, arbetsmarknad, utbildning, kommunal verksamhet och organisation, samt Köpenhamn/Danmark och Norra Tyskland.

Förslag till beslut

1. Stadsbyggnadsnämnden lämnar yttrande enligt förvaltningens förslag.

Beslutsunderlag

- Slutrapport maj 2023 Tillväxtkommissionen för ett inkluderande och hållbart Malmö
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 230529 Tillväxtkommissionen för ett inkluderande och hållbart Malmö – Slutrapport
- Förslag till yttrande SBN 2023-11-16 Tillväxtkommissionen för ett inkluderande och hållbart Malmö – Slutrapport
- G-Tjänsteskrivelse SBN 2023-11-16 Tillväxtkommissionen för ett inkluderande och hållbart Malmö - slutrapport

Beslutsplanering

Stadsbyggnadsnämnden 2023-11-16

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Bakgrund och uppdrag

Kommunstyrelsen beslutade den 14 oktober 2020 att inrätta en tillväxtkommission för ett inkluderande och hållbart Malmö. Av direktivet framgår att Tillväxtkommissionen ska vara oberoende och att målet med kommissionens arbete är att ge kommunstyrelsen ett analytiskt och vetenskapligt grundat underlag med förslag för att på medellång och lång sikt förbättra förutsättningar för en inkluderande och hållbar tillväxt i Malmö. Förslagen och rekommendationerna ska vara policydrivande och realiserbara.

Metod och arbetssätt

Tillväxtkommissionen har bestått av 14 kommissionärer och dess sammansättning har varit forskare, experter och praktiker inom bland annat företagande och entreprenörskap, innovation, arbetsmarknad, utbildning och klimat. En stor del i Tillväxtkommissionens arbete har bestått i att beställa vetenskapliga kunskapsrapporter som utgör självständiga underlag. Totalt har elva kunskapsrapporter tagits fram inom bland annat områdena arbetsmarknad, utbildning, civilsamhälle, integration, organisation och Malmö-Köpenhamn. Till varje kunskapsrapport tillsattes en referensgrupp med rapportförfattare, kommissionärer, medarbetare från berörda förvaltningar i Malmö stad och relevanta externa aktörer.

Fyra råd har följt Tillväxtkommissionens arbete; Arbetsmarknadens parter, Myndigheter, Öresundsregionen och Civila samhället med deltagare från organisationer på nationell, regional och lokal nivå. En referensgrupp med unga skapades under arbetsprocessen med deltagare från föreningar i Malmö. Samverkan med förvaltningar i Malmö stad har skett främst genom förvaltnings- och bolags-chefsgruppen.

Slutrapporten

Tillväxtkommissionens slutrapport innehåller totalt 54 åtgärdsförslag inom fem områden. En ledstjärna i Tillväxtkommissionens arbete har varit att åtgärdsförslagen, i enlighet med direktiven, ska *”bidra till Malmös fortsatta utveckling och skapa goda förutsättningar för såväl tillväxt i näringslivet i Malmö som för Malmöborna vad gäller sysselsättning och möjlighet till ekonomisk självförsörjning”*. Direktiven lyfter fram att Tillväxtkommissionen tydligt ska fokusera på de utmaningar och möjligheter som finns i Malmö och att åtgärdsförslagen ska vara realiserbara.

Inkluderande tillväxt handlar om tillväxt som bidrar till sysselsättning och förbättrade levnadsvillkor för alla människor i samhället. Hur tillväxten är distribuerad är följaktligen en viktig aspekt i inkluderande tillväxt. Inkluderingen handlar om hur fler människor (i alla delar av samhället) kan bli delaktiga i tillväxten genom sysselsättning eller företagande, och därmed ta del av tillväxtens vinster.

Tillväxtkommissionen har inte utvecklat någon egen preciserad definition av inkluderande och hållbar tillväxt. Arbetet har präglats av praktisk genomförbarhet på så sätt att, snarare än att ringa in områden utifrån idéer från teoretiska modeller, har valet av områden för åtgärdsförslag baserats på kommissionens bedömning av vad som är Malmös huvudsakliga problem och utmaning utifrån perspektivet inkluderande och hållbar tillväxt. För att göra arbetet operativt har Tillväxtkommissionen utgått från aspekter av inkluderande tillväxt och fokuserat på områden där kommissionen ser störst potential för åtgärder som främjar fortsatt tillväxt och bidrar till att den blir inkluderande och hållbar.

Områden med åtgärdsförslag

Tillväxtkommissionens slutrapport är tänkt att utgöra ett underlag för Malmös fortsatta arbete med att förbättra förutsättningarna för en inkluderande och hållbar tillväxt. Slutrapporten innehåller en analys av situationen i Malmö med bland annat de vetenskapliga kunskapsrapporterna som underlag och gör en genomgång av problem och möjligheter inom för kommunens centrala ansvarsområden. Därefter presenteras rekommendationer och åtgärdsförslag inom en rad områden enligt beskrivning nedan. I rapporten konstateras att de områden som kommissionen ringat in harmonierar med de byggstenar som ingår i OECD:s ramverk för inkluderande tillväxt. I ramverket ingår följande tre policyområden: investera i människor och platser som hamnat på efterkälken och arbeta för lika möjligheter främja näringslivsdynamik och inkluderande arbetsmarknader och utveckla effektiv och anpassad offentlig styrning. Tillväxtkommissionen ser åtgärder inom dessa områden som centrala för att stärka förutsättningarna för en mer inkluderande och hållbar tillväxt i Malmö.

Under *Näringsliv och entreprenörskap* behandlas åtgärder som stärker förutsättningarna för tillväxt i alla delar av näringslivet i Malmö. Detta område inbegriper också entreprenörskap och entreprenörskapets roll i Malmös fortsatta tillväxt, samt förutsättningarna för att en större andel av Malmöborna kan bli självförsörjande genom företagande. Åtgärdsförslag inom detta område omfattar bland annat företagsklimat, förutsättningar för soloföretagande, regional samverkan i etablerings-frågor, pendlingsmöjligheter samt tillgång till riskkapital.

Under *Arbetsmarknad* behandlas olika åtgärder som Malmö stad kan vidta för att förbättra Malmöbornas möjligheter att ta sig in på arbetsmarknaden. Det handlar om matchningsinsatser, förmedling av jobb, kommunala arbetsmarknadsanställningar, satsningar på kombinationsinsatser (språkträning i kombination med arbetsträning) samt arbete med att stärka förutsättningarna för policylärande så att Malmö stad över tid får ökad kunskap om vilka insatser som faktiskt fungerar.

Under *Utbildning* behandlas åtgärder som Malmö stad kan vidta för att rusta Malmöbor för såväl arbete som företagande. Det handlar om tidiga insatser i skolan, arbete med studie- och yrkesvägledning, möjligheter till arbetslivskunskap, arbetsförlagda praktikplatser samt yrkesutbildning.

Under *Kommunal verksamhet och organisation* riktas åtgärderna in på olika delar av kommunens arbete. Inom detta område lyfter kommissionen Malmö stads arbete med övergripande strategier, framtidsvision, samverkan över förvaltningsgränser, processer för utvärderingar, samt arbete med upphandling som ett sätt att främja innovation och hållbarhet. Kommissionen tar även upp hur Malmö stad kan arbeta för att stärka förutsättningarna för civilsamhällets aktörer och tillika hur Malmö stad, via det kommunala bostadsbolaget MKB, kan utöka arbetet med att motverka socio-ekonomisk segregation.

Under *Köpenhamn/Danmark och norra Tyskland* adresseras en förutsättning som är unik för Malmö - Malmös geografiska läge med en fast förbindelse till Köpenhamn och i förlängningen norra Tyskland genom kommande tunneln under Fehrman-Bält. Inom detta område har kommissionen adresserat frågor och utvecklat åtgärdsförslag som handlar om Malmö som en del av en integrerad arbetsmarknadsregion med Köpenhamn, näringslivsutveckling och gränsöverskridande klusterbildning, Malmö och den bredare Malmö-Lundregionens attraktivitet för investeringar och företagsetableringar, samt framtida möjligheter tack vare Fehmarn Bält-

förbindelsen och en möjlig Öresundsmetro.

Tillväxtkommissionen betonar att det inte finns några enkla lösningar på de utmaningar och behov som finns i Malmö, men konstaterar att företeelser är kopplade till globalisering, teknologiska skiften och strukturomvandling är skeenden som vi måste förhålla oss till.

Tillväxtkommissionen har valt att fokusera på åtgärder inom områden som kommuner har rådighet över. Det betyder att flera aspekter som påverkar förutsättningarna för en inkluderande och hållbar tillväxt inte berörs i analysen. Kommissionen betonar att inkludering av och samverkan med aktörer från såväl näringslivet, civilsamhälle och akademien är avgörande inom flera av åtgärdsförslagen, för att nå längre i arbetet med inkluderande och hållbar tillväxt i Malmö.

Kommissionen framhåller också vikten av långsiktighet i arbetet, där gemensamma mål för aktörerna ökar möjligheterna att nå framgång i insatserna. För att nå en inkluderande och hållbar tillväxt i Malmö krävs ett gemensamt åtagande bland flera aktörer i staden samt en tydlighet i vilken riktning arbetet ska bedrivas för att nå framgång på längre sikt.

Ansvariga

Vesna Vasiljkovic Avdelningschef

Marcus Horning Stadsbyggnadsdirektör